

Protetyka

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Katedra i Zakład Protetyki Stomatologicznej ul. Binińskiego 6, 02-097 Warszawa tel. 221166470 e-mail: katedraprotetyki@wum.edu.pl

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kostrzewa-Janicka jolanta.kostrzewa-janicka@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kostrzewa-Janicka jolanta.kostrzewa-janicka@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab. n. med. Dominika Gawlak dominika.gawlak@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Jolanta Kostrzewa-Janicka; jolanta.kostrzewa-janicka@wum.edu.pl Prof. dr hab. E. Mierzwinska- Nastalska; elzbieta.mierzwinska-nastalska@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Dominika Gawlak; dominika.gawlak@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Dariusz Rolski; dariusz.rolski@wum.edu.pl Dr n. med. E. Wojtyńska; elzbieta.wojtynska@wum.edu.pl Dr n. med. B. Bączkowski; bohdan.baczkowski@wum.edu.pl Dr n. med. Anna Kochanek-Leśniewska; anna.kochanek-lesniewska@wum.edu.pl Dr n. med. Bożena Jedynak; bozena.jedynak@wum.edu.pl Dr n. med. Zbigniew Kucharski; zbigniew.kucharski@wum.edu.pl Dr n. med. Tomasz Godlewski; tgodlewski@wum.edu.pl Dr n. med. Magdalena Golecka-Bąkowska; magdalena.golecka-bakowska@wum.edu.pl Dr n. med. Kamila Wróbel-Bednarz; kamila.wrobel@wum.edu.pl Dr n. med. Krzysztof Majchrzak; kmajchrzak@wum.edu.pl Dr n. med. Monika Wojda; mwojda@wum.edu.pl Dr n. med. Magdalena Rączkiewicz; mraczkiewicz@wum.edu.pl Dr n. med. Marcin Szerszeń; marcin.szerszen@wum.edu.pl Lek. dent. Marek Prątnicki; marek.pratnicki@wum.edu.pl Lek. dent. Daniel Surowiecki; daniel.surowiecki@wum.edu.pl Lek. dent. Maciej Trzaskowski; mtrzaskowski@wum.edu.pl Lek. dent. Marek Mazur; marek.mazur@wum.edu.pl Lek. dent. Zuzanna Piotrkowicz; zuzanna.piotrkowicz@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, VII i VIII semestr	Liczba punktów ECTS	7
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		16 (e-learning)	0,6
seminarium (S)		10	0,3
ćwiczenia (C)		118	4,7

e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	35	1,4

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabycie wiedzy z zakresu rozwoju narządu żucia, morfologii i fizjologii układu stomatognatycznego w aspekcie badania pacjenta i planowania rehabilitacji protetycznej w prostych przypadkach klinicznych.
C2	Nabycie wiedzy w zakresie procesów fizycznych i chemicznych zachodzących w organizmie ludzkim oraz mechaniki i fizjologii narządu żucia w odniesieniu do przebiegu klinicznego zmian i procesów patologicznych zachodzących w obrębie narządu żucia.
C3	Nabycie wiedzy dotyczącej planowania i przygotowania do leczenia protetycznego, z uwzględnieniem zasad postępowania profilaktyczno-leczniczego w zaburzeniach układu stomatognatycznego.
C4	Nabycie wiedzy dotyczącej rodzajów uzupełnień protetycznych, wskazań i przeciwwskazań do ich zastosowania oraz procedur klinicznych i laboratoryjnych w wykonawstwie tych uzupełnień.
C5	Nabycie umiejętności postępowania klinicznego w prostych przypadkach klinicznych rehabilitacji protetycznej pacjentów z zaburzeniami morfologicznymi układu stomatognatycznego, projektowania uzupełnień protetycznych oraz współpracy w zespole lekarz-technik.
C6	Nabycie umiejętności rozmowy z pacjentem, budowania zaufania, zasad motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych, kształtowania właściwej postawy i wzorców zachowań w stosunku do pacjenta i zespołu terapeutycznego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W8.	mechanikę narządu żucia
C.W23.	wyposażenie gabinetu stomatologicznego i instrumentarium stosowane w zabiegach stomatologicznych
C.W24.	definicję oraz klasyfikację podstawowych i pomocniczych materiałów stomatologicznych
C.W25.	skład, budowę, sposób wiązania, właściwości, przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

C.W28.	podstawowe procedury kliniczne rekonstrukcji tkanek twardych zębów i leczenia endodontycznego oraz metody i techniczno-laboratoryjne procedury wykonywania uzupełnień protetycznych
F.W1.	normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm
F.W2.	zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju
F.W10.	wskazania i przeciwwskazania do leczenia z wykorzystaniem wszczepów stomatologicznych
F.W11.	wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii estetycznej
F.W12.	przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań
F.W14.	metody rehabilitacji narządu żucia
F.W20.	patomechanizm oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną
F.W21.	profilaktykę chorób jamy ustnej
D.W14.	imperatyw i wzorzec zachowania lekarza ustalony przez samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy- dentystów
G.W19.	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w stomatologii
G.W27.	zasady etyki i deontologii lekarskiej, problemy etyczne współczesnej medycyny wynikające z dynamicznego rozwoju nauki i technologii biomedycznych, a także zasady etycznego postępowania lekarza dentysty

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U1.	odnosić zjawiska chemiczne do procesów zachodzących w jamie ustnej
B.U2.	interpretować zjawiska fizyczne zachodzące w narządzie żucia
C.U4.	przewidywać i wyjaśniać złożone patomechanizmy zaburzeń prowadzących do powstawania chorób
C.U5.	analizować przebieg kliniczny chorób w procesach patologicznych
C.U11.	dokonywać wyboru biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących, w oparciu o właściwości materiałów i warunki kliniczne
C.U12.	odwzorowywać anatomiczne warunki zgryzowe i dokonywać analizy okluzji
C.U13.	projektować uzupełnienia protetyczne zgodnie z zasadami ich wykonania laboratoryjnego
F.U1.	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną
F.U2.	przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta
F.U3.	wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie
F.U6.	interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji
F.U7.	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego

F.U9.	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych
F.U10.	przepisywać leki, z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych
F.U11.	prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne
F.U16.	stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku
F.U22.	przeprowadzać rehabilitację protetyczną w prostych przypadkach w zakresie postępowania klinicznego i laboratoryjnego
E.U11.	diagnozować bóle głowy i twarzy oraz choroby neurologiczne dorosłych i dzieci stwarzające problemy w praktyce stomatologicznej

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady – semestr VII	WYKŁAD 1: Dr n. med. A. Kochanek- Leśniewska. Temat: Ogólna charakterystyka postępowania protetycznego. Anatomia, fizjologia i rozwój narządu żucia w aspekcie leczenia protetycznego. Wskazania do uzupełniania braków zębowych. Zastosowanie protez częściowych ruchomych i zarys techniki ich wykonywania. Postępowanie kliniczne i laboratoryjne. Omówienie	B.W8., C.W23., C.W25., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	innych rodzajów protez ruchomych. Funkcjonowanie gabinetu stomatologicznego pod kątem zabiegów protetycznych. WYKŁAD 2: Dr n. med. T. Godlewski Temat: Wykonawstwo protez osiadających. Szczegółowe omówienie wykonawstwa protez osiadających. Etapy kliniczne i laboratoryjne. Podstawowe i pomocnicze materiały stomatologiczne. WYKŁAD 3: Dr n. med. A. Kochanek- Leśniewska Temat: Wykonawstwo protez szkieletowych. Elementy konstrukcji protez szkieletowych i ich funkcje. Analiza paralelometryczna. Zasady projektowania wszystkich elementów konstrukcyjnych. WYKŁAD 4: Dr n. med. T. Godlewski Temat: Wykonawstwo protez szkieletowych c.d. Etapy kliniczne wykonawstwa protez szkieletowych. Zasady konstrukcji protez szkieletowych na podstawie analizy paralelometrycznej. WYKŁAD 5: Dr n. med. A. Kochanek- Leśniewska Temat: Podsumowanie postępowania klinicznego w wykonawstwie protez ruchomych. Różnice w postępowaniu w zależności od istnienia stref podparcia. Okluzja w protezach częściowych. Wpływ uzupełnień ruchomych na mechanikę SSŻ. Protezy ruchome w rehabilitacji protetycznej po zabiegach chirurgicznych. Problemy związane z długoletnim użytkowaniem protez. WYKŁAD 6: Dr n. med. T. Godlewski Temat: Wpływ użytkowania protez szkieletowych na układ stomatognatyczny. Przykłady różnych projektów protez szkieletowych. Opieka następowa. Profilaktyka i leczenie powikłań. Omówienie urządzeń technicznych i materiałów laboratoryjnych niezbędnych w wykonawstwie protez szkieletowych. Periotest. WYKŁAD 7: Dr n. med. A. Kochanek- Leśniewska Temat: Prezentacja filmu p.t. „Protezy szkieletowe”. Dodatkowe omówienie poszczególnych etapów laboratoryjnych w wykonawstwie protez nieosiadających. Przedstawienie nowoczesnych metod komputerowych możliwych do wykorzystania w wykonawstwie protez szkieletowych.	C.W24., C.W25., C.W28. C.W23., C.W24., C.W28. F.W3., C.W23., C.W24., C.W28. B.W8., F.W2., F.W3., F.W20. F.W21. C.W23., C.W24., C.W28., F.W2., F.W14. C.W23., C.W24., C.W28., F.W2., F.W14.
Wykłady – semestr VIII	WYKŁAD 1: Dr n. med. E. Wojtyńska Temat: Planowanie i przygotowanie do leczenia protetycznego. Charakterystyka anatomii, fizjologii i zmian narządu żucia następujących z wiekiem pod kątem rehabilitacji protetycznej. Cele terapeutyczne i funkcje współczesnej protetyki stomatologicznej. Badanie kliniczne i diagnostyka przedprotetyczna (w tym radiologiczna). Ocena wpływu chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia. Błędy popełniane na etapie planowania leczenia.	B.W8., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W12., F.W14., F.W21.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	WYKŁAD 2: Prof. J. Kostrzewa- Janicka Temat: Znaczenie okluzji w leczeniu protetycznym. Zależności czynnościowo-morfologiczne w obrębie narządu żucia. Badanie kliniczne narządu żucia przed rozpoczęciem rehabilitacji zwarcia (standardowe oraz układu ruchowego narządu żucia). Diagnostyka URNŻ. Szczegółowe omówienie definicji związanych z URNŻ. Kontakty zwarciowe zębów w okluzji statycznej i dynamicznej. Profilaktyczno-lecznicze aspekty analizy zwarcia. WYKŁAD 3: Dr n. med. B. Bączkowski Temat: Protezy natychmiastowe. Definicja. Wskazania. Przeciwwskazania względne i bezwzględne. Zalety. Planowanie i wykonawstwo protez natychmiastowych (część kliniczna i laboratoryjna). Opieka następową. Pokaz przypadków klinicznych. WYKŁAD 4: Dr hab. n. med. D. Rolski Temat: Postępowanie protetyczne po rozległych zabiegach chirurgicznych. Epidemiologia nowotworów rejonu głowy i szyi. Czynniki karcynogenne. Ogólne zasady leczenia nowotworów głowy i szyi. Zaburzenia morfologiczne i czynnościowe u pacjentów po operacjach nowotworów części twarzowej czaszki. Algorytm postępowania w Katedrze Protetyki Stomatologicznej. Wykonawstwo protez dla pacjentów po zabiegach chirurgicznych. Profilaktyczna funkcja rehabilitacji protetycznej. Przypadki kliniczne. Elementy profilaktyki onkologicznej. WYKŁAD 5: Prof. dr hab. J. Kostrzewa- Janicka Temat: Zaburzenia czynnościowe narządu żucia. Przypomnienie anatomii i fizjologii URNŻ oraz norm okluzyjnych. Etiologia schorzeń skroniowo-żuchwowych (zaburzeń czynnościowych w obrębie narządu żucia). Diagnostyka układu ruchowego narządu żucia (badanie kliniczne i badania dodatkowe w tym radiologiczne). Klasyfikacja schorzeń skroniowo-żuchwowych. Diagnostyka różnicowa. Wstępne postępowanie lecznicze. Profilaktyka zaburzeń czynnościowych narządu żucia w aspekcie wpływu na ogólny stan zdrowia. WYKŁAD 6: Prof. dr hab. J. Kostrzewa- Janicka Temat: Leczenie pacjentów z zaburzeniami zwarcia. Skutki zaburzeń zwarcia – oznaki zaburzeń na poziomie tkanek zębów, przyzębia, mięśni żucia i stawów skroniowo-żuchwowych. Definicja zaburzeń zwarcia. Cele terapii zgryzowej. Wskazania do rozpoczęcia terapii zgryzowej. Leczenie przedprotetyczne i protetyczne pacjentów z zaburzeniami zwarcia. Przedstawienie przypadków pacjentów z zaburzeniami zwarcia, leczonych w Katedrze Protetyki Stomatologicznej WUM. WYKŁAD 7: Dr n. med. E. Wojtyńska Temat: Leczenie protetyczne pacjentów młodocianych z wadami wrodzonymi. Cele leczenia protetycznego pacjentów młodocianych. Zespołowy	B.W8., C.W28., F.W1., F.W3., F.W21. C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W14., F.W21. B.W8., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W12., F.W14., F.W18., F.W21. B.W8., C.W28., F.W1., F.W3., F.W14., F.W18., F.W21. C.W28., F.W1., F.W3., F.W14., F.W18. A.W2., B.W8., C.W28., F.W1.,
--	--	--

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	charakter leczenia. Podział na kategorie wiekowe. Rozwiązania protetyczne w poszczególnych kategoriach wiekowych. Badania dodatkowe (w tym radiologiczne). Rozszczepy podniebienia - epidemiologia, wpływ na ogólny stan zdrowia. Przypadki kliniczne. Hipodoncja – epidemiologia, przykłady postępowania protetycznego. Zaburzenia budowy szkliwa i zębiny, przypadek kliniczny. WYKŁAD 8: Prof. dr hab. E. Mierzwińska- Nastalska Temat: Rehabilitacja protetyczna z zastosowaniem protez typu overdenture. Definicja, rodzaje, wady i zalety protez OVD. Wskazania do stosowania w zależności od warunków anatomicznych. Planowanie leczenia z zastosowaniem protez typu OVD wspartych o uzębienie reszkowe. Badanie kliniczne pod kątem wykonania protez OVD. Elementy retencyjne i ich montaż. Proteza typu overdenture wsparta o wszczepy środkostne – wskazania, przeciwwskazania. Zasady higieny protez typu OVD i elementów retencyjnych. Problemy, jakie mogą wystąpić podczas użytkowania protez typu OVD. WYKŁAD 9: Dr n. med. B. Bączkowski Temat: Wszczepy stomatologiczne. Rys historyczny. Czynniki wpływające na integrację wszczepu środkostnego. Zjawisko osteointegracji. Charakterystyka wszczepów i łączników implantologicznych. Ocena podłoża kostnego w aspekcie długoczasowego użytkowania implantów. Techniki chirurgicznego osadzania wszczepów. Rodzaje obciążeń. Wskazania i przeciwwskazania do leczenia implantoprotetycznego. Planowanie leczenia. Postępowanie kliniczne. Mosty typu „Toronto bridge”. Aspekty estetyczne w leczeniu implantologicznym. Rozwiązania typu „All on 4”. Podsumowanie wykładu	F.W2., F.W3., F.W12., F.W14., F.W21. B.W8., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W14., F.W18., F.W21. B.W8., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W10., F.W12., F.W14., F.W18., F.W21.
Seminaria (Tematy do wyboru przez prowadzących zajęcia)	SEMINARIUM 1 Temat: Planowanie leczenia i przygotowanie do leczenia protetycznego. Cele terapeutyczne i funkcje współczesnej protetyki stomatologicznej. Plan leczenia (elementy składowe, warunki powodzenia leczenia protetycznego). Badanie pacjenta. Błędy popełniane na etapie planowania leczenia. Interdyscyplinarne przygotowanie pacjenta do leczenia protetycznego. Wpływ chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia. SEMINARIUM 2 Temat: Zagadnienia okluzji w protetyce stomatologicznej. Znaczenie okluzji w leczeniu protetycznym. Badanie kliniczne (standardowe i narządu żucia). Badania dodatkowe. Stany artykulacyjne żuchwy. Parametry czynności stawów skroniowo-żuchwowych (kąt prowadzenia drogi stawowej, kąt Bennetta, ruch Bennetta, natychmiastowe przesunięcie boczne). Determinanty zwarcia.	B.W8., F.W1., F.W21., C.U12., F.U6. C.W23., C.W24., C.W25., C.W28., F.W1., F.W3., F.W14.

	SEMINARIUM 3 Temat: Łuki twarzowe i artykulatory. Cel łączenia modeli gipsowych. Ruchy żuchwy i sposoby ich opisywania. Rys historyczny zwieraki, okludatory i artykulatory. Definicje i klasyfikacja. Budowa artykulatora. Parametry stosowane do nastawiania artykulatorów. Przykłady artykulatorów stosowane współcześnie. Funkcja, rodzaje i budowa łuków twarzowych. Sposoby umocowania i przenoszenia relacji modeli gipsowych. Wykorzystanie artykulatora nastawianego indywidualnie. Podstawowe i pomocnicze materiały w technice dentystycznej. SEMINARIUM 4 Temat: Protezy częściowe osiadające, naprawy i stomatopatie. Protezy częściowe osiadające (definicja, wskazania, wymagania stawiane protezom częściowym osiadającym, postępowanie kliniczne). Naprawy (przyczyny uszkodzeń uzupełnień protetycznych, sposoby napraw różnych uzupełnień protetycznych). Stomatopatie (definicja, przyczyny, czynniki sprzyjające wystąpieniu, objawy podmiotowe, różnicowanie, badanie kliniczne, leczenie, profilaktyka). SEMINARIUM 5: Temat: Analiza paralelometryczna i projektowanie protez szkieletowych. Analiza paralelometryczna – definicja, cele i etapy. Budowa paralelometru. Etapy analizy i definicje niezbędne do jej przeprowadzenia. Rodzaje i budowa elementów składowych protez szkieletowych. Sztywne podparcia oszczędne – rodzaje i zastosowanie. Prezentacja na przykładach prac klinicznych. SEMINARIUM 6 Temat: Protezy szkieletowe- postępowanie kliniczne, wykonawstwo laboratoryjne. Proteza szkieletowa- definicja, wskazania i przeciwwskazania do wykonania w zależności od budowy i funkcji układu stomatognatycznego. Elementy konstrukcyjne protezy szkieletowej. Diagnostyka przedprotetyczna. Przedstawienie kolejnych wizyt klinicznych w wykonawstwie protez szkieletowych. Ocena wpływu na ogólny stan zdrowia. SEMINARIUM 7 Temat: Korony protetyczne i metody osadzania uzupełnień stałych. Podział koron protetycznych. Przygotowanie przedprotetyczne i diagnostyka. Preparacja zęba filarowego do wykonania korony. Wyciski do wykonania korony. Cementy rodzaje i charakterystyka. SEMINARIUM 8 Temat: Mosty. Definicje, wskazania, p/wskazania, podział. Elementy składowe. Biomechanika przęsła. Postępowanie kliniczne od planowania po oddanie. SEMINARIUM 9 Temat: Wkłady koronowo- korzeniowe. Podział wkładów. Ocena zębów filarowych. Planowanie i diagnostyka.	F.W2., F.W3., F.W14., C.U11., F.U6. C.W28., C.U11., C.U12., C.U13., F.U6. B.W8., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W14., F.W21., F.W22., C.U12., F.U6. C.W28., F.W2., F.W3., F.W14., F.W21., C.U11., C.U12., C.U13., F.U6. C.W28., F.W2., F.W3., F.W14., F.W21., C.U11., C.U12., F.U6. F.W3., F.W10., F.W18., F.W21., C.U12., C.U13. F.W3., F.W10., F.W14., F.W21., C.U11., C.U12., C.U13., F.U6.
--	--	--

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	Wskazania i przeciwwskazania. Dobór materiałów. SEMINARIUM 10 Temat: Protezy overdenture (OVD) i podścielenia. Definicja protez OVD i ich wpływ na funkcje US. Wskazania i przeciwwskazania. Zalety i wady. Rodzaje elementów retencyjnych dla protez OVD. Postępowanie kliniczne w wykonawstwie protez OVD. Montaż elementów retencyjnych w protezie. Implantoprotetyczne leczenie pacjentów bezzębnych z wykorzystaniem protez OVD. Podścielenia protez – definicja, metody, wskazania, przeciwwskazania oraz wpływ na ogólny stan zdrowia.	F.W1., F.W2., F.W3., F.W12., C.U11., C.U12., F.U6.
Ćwiczenia C1-C30	Tytuł: Rehabilitacja protetyczna pacjentów w zależności od warunków pola protetycznego. Ćwiczenia odbywają się raz w tygodniu, zajęcia kliniczne trwają 4 godziny dydaktyczne. Tematyka ćwiczeń jest uzależniona od dostępności pacjentów i obejmuje rehabilitację protetyczną pacjentów (w prostych przypadkach klinicznych) z wykorzystaniem różnych rodzajów uzupełnień protetycznych, w zależności od wskazań, zmian w obrębie podłoża protetycznego, ogólnego stanu zdrowia oraz wieku pacjenta. <u>Treści kształcenia</u>: badanie pacjenta, analiza stanu morfologicznego i czynnościowego narządu żucia oraz badań dodatkowych, przedstawienie i omówienie możliwych planów leczenia, ustalenie optymalnego planu leczenia z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do zastosowania poszczególnych uzupełnień protetycznych, postępowanie kliniczne i laboratoryjne w wykonawstwie ww. uzupełnień, współpraca w zespole terapeutycznym, opieka następową. Zajęcia z zastosowaniem symulatorów wysokiej wierności- nauka opracowywania filarów do korony lanej licowanej porcelaną. C1 – kolokwium wejściowe C2-C5: Powtórzenie wiadomości z poprzednich lat studiów, dotyczących mechaniki narządu żucia, wyposażenia gabinetu stomatologicznego i instrumentarium stosowanego podczas zabiegów stomatologicznych, a zwłaszcza protetycznych oraz w laboratorium protetyki stomatologicznej, definicji oraz klasyfikacji podstawowych i pomocniczych materiałów stomatologicznych, podstawowych procedur klinicznych oraz metod i techniczno-laboratoryjnych procedur wykonywania uzupełnień protetycznych, norm zgryzowych na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchył od norm. C6-C10: Powtórzenie wiadomości dotyczących zasad postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju, flory wirusowej, bakteryjnej i grzybiczej jamy ustnej i jej znaczenia, metod rehabilitacji narządu żucia, zasad diagnostyki radiologicznej, profilaktyki chorób jamy ustnej, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w stomatologii, związku zjawisk chemicznych do procesów zachodzących w jamie ustnej, zjawisk fizycznych zachodzących w narządzie żucia. Planowanie leczenia pacjentów zgłaszających się do placówki leczniczej po raz pierwszy, kontynuacja leczenia stałych pacjentów. Pierwsze etapy wykonawstwa klinicznego protez ruchomych całkowitych i rozległych częściowych. C11-C15: Kolejne etapy kliniczne wykonawstwa protez ruchomych całkowitych i częściowych osiadających. Zapoznanie się ze wskazaniami	B.W8., B.U1., B.U2., C.W23., C.W24., C.W25., C.W28., F.W1., F.W2., F.W3., F.W14., F.W18., F.W21., G.W19.

	i przeciwwskazaniami do leczenia z wykorzystaniem wszczepów stomatologicznych, wskazaniami i przeciwwskazaniami do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii estetycznej, z przyczynami powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasadami postępowania w przypadku takich powikłań. C16-C20: Zapoznanie się z patomechanizmem oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia, patomechanizmem oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną, imperatywem i wzorcem zachowania lekarza ustalonym przez samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy- dentystów, zasadami etyki i deontologii lekarskiej, problemami etycznymi współczesnej medycyny wynikającymi z dynamicznego rozwoju nauki i technologii biomedycznych, a także zasadami etycznego postępowania lekarza dentysty. C21-C25: Kolejne etapy kliniczne wykonawstwa protez ruchomych całkowitych i częściowych osiadających. Planowanie i przeprowadzanie leczenia z zastosowaniem prostych uzupełnień stałych. Nabywanie i doskonalenie umiejętności w zakresie: przewidywania i wyjaśniania złożonych patomechanizmów zaburzeń prowadzących do powstawania chorób, analizowania przebiegu klinicznego chorób w procesach patologicznych, dokonywania wyboru biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących w oparciu o własności materiałów i warunki kliniczne, odwzorowywania anatomicznych warunków zgryzowych i dokonywania analizy okluzji, projektowania uzupełnienia protetycznego zgodnie z zasadami ich wykonania laboratoryjnego, przeprowadzania wywiadu lekarskiego z pacjentem lub jego rodziną, przeprowadzania stomatologicznego badania fizykalnego pacjenta, wyjaśniania pacjentowi istoty jego dolegliwości, ustalania sposobu leczenia potwierdzonego świadomą zgodą pacjenta oraz rokowania, interpretowania wyników badań dodatkowych i konsultacji, ustalania wskazań i przeciwwskazań do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego. C26-C29: Ustalanie postępowania w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych, nauka przepisywania leków, z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych, prowadzenia bieżącej dokumentacji pacjenta, wypisywania skierowań na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne, stosowania odpowiednich leków w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku, przeprowadzania rehabilitacji protetycznej w prostych przypadkach w zakresie postępowania klinicznego i laboratoryjnego, diagnozowania bólów głowy i twarzy oraz chorób neurologicznych dorosłych i dzieci stwarzających problemy w praktyce stomatologicznej. C30: symulacje CSM – nauka opracowania pod koronę.	F.W10., F.W11., F.W12. F.W19., F.W20., D.W14., G.W27. C.U4., C.U5., C.U11., C.U12., C.U13., E.U11., F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7. F.U9., F.U10., F.U11., F.U16., F.U22.
--	--	---

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Protetyka stomatologiczna. Spiechowicz E. PZWL, Warszawa 2013, wyd.6.
2. Współczesna protetyka stomatologiczna. Majewski S. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014.
3. Protezy szkieletowe. Budkiewicz A. PZWL Warszawa 1998.
4. Vademecum materiałoznawstwa protetycznego. Pryliński M. Med. Tour Press International, Otwock 2020.

5. Diagnostyka układu ruchowego narządu żucia. Mierzwińska-Nastalska E. (red). Med. Tour Press International 2023.
6. Uzupełnienia ceramiczne. Postępowanie kliniczne i laboratoryjne. Mierzwińska-Nastalska E. (red). Med. Tour Press 2011.
7. Protetyka Stomatologiczna dla techników dentystycznych. Mierzwińska-Nastalska E., Kochanek-Leśniewska A. (red) PZWL 2017.
8. Geroprotetyka. Kaczorowski R. Med.Tour Press 2010.
9. Grzybice jamy ustnej. Spiechowicz E., Mierzwińska-Nastalska E. MTP, Warszawa 1998.
10. Narząd żucia – diagnostyka i leczenie. Mierzwińska-Nastalska E., Kostrzewa-Janicka J., Gawor E. Oficyna Wydawnicza WUM, Warszawa, 2010.

Uzupełniająca

1. Vademecum wykonywania protez stałych i ruchomych. Dejak B. Med. Tour Press International 2020.
2. Leczenie dysfunkcji narządu żucia i zaburzeń zwarcia. Okeson J P. Wydawnictwo Czelej, Lublin, 2018.
3. Zasady opracowania zębów pod protezy stałe metalowe i porcelanowe. Shillingburg H. Wydawnictwo Kwintesencja, Warszawa, 1999.
4. Stomatologia cyfrowa. Sierpińska T. Wydawnictwo Kwintesencja, Białystok, 2021.
5. Czasopismo „Protetyka Stomatologiczna”.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W8., B.U1., B.U2., C.W23., C.W24., C.W25., C.W28., C.U4., C.U5., C.U11., C.U12., C.U13., E.U11., F.W1., F.W2., F.W3., F.W10., F.W11., F.W12., F.W14., F.W18., F.W19., F.W20., F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U11., F.U16., F.U22., D.W14., G.W19., G.W27.	Interaktywne prowadzenie wykładów i seminariów. Inicjowanie dyskusji i skłanianie do rozwiązywania problemów. Kolokwia ze wszystkich działów protetyki. Ocena zaliczeniowa na roku IV zawiera trzy części składowe: 1. Zaliczone kolokwia ustne lub pisemne 2. Praktyka (praca kliniczna z pacjentem, wykonanie różnych rodzajów prac protetycznych) 3. Podejście do pacjenta, asystenta, technika Ocena jest średnią pkt. 1,2,3.	Kryterium oceny pkt 1,2,3. Kolokwia pisemne i ustne (check-lista): 2,0 (ndst) < 60% 3,0 (dst) 60-65% 3,5 (ddb) 66-70% 4,0 (db) 71-75% 4,5 (pdb) 76-80% 5,0 (bdb) >80% Ocena końcowa 5.0- student zainteresowany przedmiotem, podstawy teoretyczne opanowane w stopniu bardzo dobrym, zdolny manualnie, kulturalny, prawidłowe podejście do pacjenta, technika, asystenta. Stosuje zdobytą wiedzę w praktyce, stawia prawidłowe rozpoznania, logicznie formułuje wnioski dotyczące planowania i przebiegu leczenia. 4.5- spełnia powyższe kryteria w stopniu ponad dobrym 4.0- spełnia powyższe kryteria w stopniu dobrym 3.5- spełnia powyższe kryteria w stopniu dość dobrym 3.0- spełnia powyższe kryteria w stopniu dostatecznym
B.W8., B.U1., B.U2., C.W23., C.W24., C.W25., C.W28., C.U4., C.U5., C.U11., C.U12., C.U13., E.U11., F.W1., F.W2., F.W3., F.W12., F.W14., F.W18., F.W21., F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U10., F.U11, F.U16., F.U22.	Ocena czynnego uczestnictwa przez nauczyciela prowadzącego w zakresie poprawności wykonywanych zabiegów leczniczych, wiedzy teoretycznej, postawy wobec pacjenta i asystenta. 1. Brak przygotowania na 3 ćwiczeniach w semestrze obniża ocenę końcową za dany rok akademicki. 2. Brak obecności na ćwiczeniach musi być odrobiony, po uzgodnieniu z asystentem, pomimo zwolnienia lekarskiego. 3. Zachowanie niezgodne z regulaminem ćwiczeń: spóźnianie się na ćwiczenia, brak identyfikatora, używanie w trakcie ćwiczeń telefonu komórkowego, itd., powoduje zapis przez asystenta braku przygotowania, co w liczbie 3 obniża ocenę końcową za dany rok akademicki, jak napisano w pkt-cie 1. 4. Przygotowanie prezentacji lub artykułu poglądowego, na podstawie aktualnego piśmiennictwa i dostępnej literatury pozwala uzyskać "+", który zniweluje brak przygotowania z pkt.3 lub · daje dodatkowy punkt zaliczeniowy na kolokwium „częściowym” w trakcie semestru.	

	Zaliczenie kolokwium z poszczególnych działów protetyki obejmuje 2 terminy. W przypadku ich niezaliczenia 3 termin kolokwium (komisyjne) zostaje przeprowadzone przez komisję w skład której wchodzi samodzielny pracownik Katedry Protetyki i asystent prowadzący. Niezaliczenie kolokwium komisyjnego jest jednoznaczne z niezaliczeniem przedmiotu.	2.0- niedostateczne opanowanie efektów kształcenia, nie spełnia powyższych kryteriów
--	--	--

9. INFORMACJE DODATKOWE

Ćwiczenia symulacyjne –23.02.2026- 27.02.2026 ½ grupy, 2.03.2026- 6.03.2026 ½ grupy

Uczestnictwo w wykładach jest obowiązkowe. Obecność będzie weryfikowana elektronicznie. Nieobecność będzie skutkowała koniecznością przygotowania prezentacji na podstawie aktualnego piśmiennictwa obejmującego temat, na którym student był nieobecny.

Tematyka seminariów jest zmienna, uzależniona od przyjmowania i dostępności pacjentów. Podano przykładowe tematy seminariów do wyboru przez asystentów prowadzących.

Możliwe dwa, pisemne terminy każdego kolokwium.

Wszystkie nieobecności należy odrobić w formie uzgodnionej z asystentem prowadzącym ćwiczenia.

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności lub dopuszczalnych dwóch nieobecności nieusprawiedliwionych student ma możliwość ustalenia terminu i formy odrobienia zajęć, chyba, że ich liczba to uniemożliwia (decyzja Kierownika Jednostki).

Brak zaliczenia ćwiczeń będzie skutkowało niezaliczeniem przedmiotu.

Używanie telefonu komórkowego w czasie zajęć klinicznych tylko po poinformowaniu asystenta. Zadbanie o właściwy ubiór i identyfikator.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie dydaktyki na roku IV jest dr hab. n. med. Dominika Gawlak.

Ocena końcowa z ćwiczeń na roku IV stanowi 20% oceny na egzaminie dyplomowym.

SKN–opiekunowie: dr n. med. Kamila Wróbel- Bednarz: kwrobel@wum.edu.pl, Dr n. med. Marcin Szerszeń: mszerszen@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich